

De overbodige ‘anti-conversiewet’ beperkt de vrijheid van denken en van geweten

Posted on 13 juni 2026 by Bart Jan Spruyt

Een inperking van de godsdienstvrijheid en een instrument in linkse handen om in het leven en denken van andersdenkenden in te grijpen: dat is het betreurenswaardige resultaat van de aanstaande acceptatie van de anti-conversiewet in de Eerste Kamer.

De Eerste Kamer heeft gedebatteerd over de zogeheten anti-conversiewet, een wet die ‘conversiehandelingen’ verbiedt, en gaat daar a.s. dinsdag hoofdelijk over stemmen. ‘Conversiehandelingen’ zijn handelingen of gesprekken die erop gericht zijn iemands seksuele gerichtheid te veranderen of te genezen.

Vroeger noemde men dit ‘homogenezing’. Die term veronderstelde dat homoseksualiteit een ziekte was, die met therapie te genezen zou zijn. In dat kader hadden er praktijken plaats (elektroshocktherapie, duivelsuitdrijvingen) die ieder weldenkend mens alleen maar met afschuw kunnen vervullen.

Het is dan ook begrijpelijk dat de indieners van de initiatiefwet het frame 'homogenezing' hebben gekozen. Maar er zit hier een addertje onder het gras. De betekenis van het begrip 'conversiehandelingen' is inmiddels danig opgerekt. Ook jonge mensen (jonger dan achttien jaar) met *genderdysforie* moeten kunnen zijn wat ze willen zijn en mogen niet tot de heteroseksuele norm worden 'bekeerd'.

Waar is het voor nodig?

Dit wetsvoorstel is de Tweede Kamer al gepasseerd, en in de Eerste Kamer tekent zich een overgrote (zo'n tweederde) meerderheid af die het wetsvoorstel eveneens steunt (inclusief het CDA). Opmerkelijk is dat de BBB in de Tweede Kamer vóór het wetsvoorstel stemde maar dat de Eerste Kamerfractie, op voorstel van woordvoerder Marquart Scholtz, dat niet van plan lijkt.

In het debat ging het om de vraag of dit wetsvoorstel nou wel zo nodig is. Er is een rapport uit 2020 waaruit zou blijken dat er in Nederland nog zo'n vijftien organisaties actief zijn die conversiehandelingen aanbieden, met name in 'orthodox-christelijke' kring. De politici erkennen zelf dat het hier om een zeldzame praktijk gaat die in slechts weinig gevallen tot vervolging zal leiden.

Maar om de urgentie te benadrukken mocht Jacques Zonne op de ochtend van het debat overal zijn verhaal doen en een [petitie](#) aanbieden. Hij presenteerde zich als slachtoffer van pogingen – ruim vijftig jaar geleden, in 1974, ondernomen – tot duiveluitdrijving in een zomerkamp van *Youth for Christ*. Zijn verhaal vormde de opmaat van de bijdrage van D66'er Boris Dittrich in het debat: zulke dingen gebeuren nog steeds en er moet een einde aan komen. Maar het bewijs voor de stelling dat 'zulke dingen nog steeds gebeuren' ontbreekt. En als ze al gebeuren, waren ze in bestaande wetgeving al strafbaar. De kritiek van de Raad van State luidde dan ook dat deze nieuwe wet eigenlijk helemaal niet nodig is.

En waar moet nu precies een einde aan komen? Het debat spitste zich vooral toe op de vraag naar de precieze reikwijdte van het wetsvoorstel. Welke handelingen, c.q. gesprekken worden nu exact strafbaar, en vallen ook ouders, ambtsdragers en leraren onder de strafbepaling?

BIG-geregistreerde zorg- en hulpverleners vallen niet onder de reikwijdte van de wet. Maar ouders, leraren en pastores kunnen er wel onder vallen. Bij het sluiten van de markt hadden de initiatiefnemers (van VVD, D66, PvdA-GroenLinks, de Partij

voor de Dieren en de SP) in de Tweede Kamer hun bedoelingen verduidelijkt door de woorden 'stelselmatig of anderszins indringend' toe te voegen.

Af en toe een gesprekje met iemand die met zijn seksuele gevoelens worstelt, een 'open verkenning' van de mogelijkheden, wordt niet strafbaar, zo verzekerden de verdedigers van de initiatiefwet, de dames Bente Becker (VVD) en Wieke Paulusma (D66). Christelijke scholen mogen ook blijven zeggen dat homoseksualiteit zondig is, en predikanten mogen zo iets ook in een preek zeggen.

Maar er zijn wel grenzen aan de vrijheid van onderwijs, de persoonlijke levenssfeer en de rechten van ouders, zo betoogden de verdedigers. Als predikanten de zondigheid van homoseksualiteit herhaaldelijk aan de orde stellen (wat iets kan doen met homoseksuele jongeren onder zijn gehoor), als pastores, mentoren of ouders stelselmatig en indringend op jongeren inpraten en druk uitoefenen, met het doel hun seksuele gerichtheid te veranderen (te 'genezen') of hen van een leven volgens die seksuele voorkeur af te doen zien, dan dreigt wel degelijk een hoge boete of een gevangenisstraf. Er is dan immers sprake van 'onderdrukking', van een vorm van geweld die strafbaar moet worden gesteld.

Hulp strafbaar?

Terecht [concludeerde](#) de NOS dan ook dat de vrijheid van godsdienst met deze wet scherper wordt begrensd: de wet stelt grenzen aan de manier waarop kerken en kerkelijke organisaties mogen omgaan met jongeren die twijfelen over hun *genderidentiteit*.

Daarmee dient zich echter een fors discussiepunt aan. De laatste jaren kloppen jaarlijks honderden meisjes op de deuren van genderklinieken met twijfels over hun geslacht. Voor de wetenschap is deze grote stijging nog altijd [onverklaarbaar](#). Maar vast staat dat die twijfels in 80 procent van de gevallen van voorbijgaande aard zijn en dat aan die twijfels vaak een andere psychische problematiek ten grondslag ligt. Bevestiging van die twijfels ligt dan niet in de rede, goede gesprekken en psychologische hulp wel. Worden gesprekken en doorverwijzingen naar professionele hulp dankzij deze wet strafbaar?

Tijdens het debat viel het woord 'jurisprudentiebeleid'. Het viel uit de mond van minister David van Weel van Justitie en Veiligheid. Daarmee wordt bedoeld dat de exacte grenzen in de praktijk zullen worden vastgesteld, door rechters welteverstaan. Dat is natuurlijk allerm minst een lokkend perspectief.

Een gevaarlijke wet

Deze wet is dus een gevaarlijke wet, omdat de vrijheden van geloof en expressie worden begrensd en een bepaalde moraal (die [allerminst bedreigend](#) is) verdacht wordt gemaakt en in bepaalde omstandigheden strafbaar gesteld. En er hangen donkere wolken boven deze wet. In Genève bijvoorbeeld, zijn een vader en een moeder uit de ouderlijke macht [ontzet](#) omdat zij niet wilden meegaan in de weg die hun dochter op basis van haar seksuele gevoelens wilde bewandelen.

Maar het is ook van belang om vast te stellen dat deze wet één bepaalde opvatting over seksuele moraal voorschrijft, en dat andere opvattingen strafbaar worden gesteld. Een inperking van de godsdienstvrijheid en een instrument in linkse handen om in het leven van andersdenkende gemeenschappen in te grijpen: dat is het betreuenswaardige resultaat van deze wet.

Hier wordt het schrikbeeld van Alexis de Tocqueville realiteit, die begin negentiende eeuw al voorzag dat een verzorgingsstaat steeds dieper in het leven van burgers zou ingrijpen. Het zou burgers totaal afhankelijk maken van de staat, met uitkeringen en subsidies in de eerste plaats, maar ook door de burgers voor te schrijven hoe ze moeten denken. Een immense macht, aldus Tocqueville, werkt aan het geluk van de burgers, regelt hun behoeften en verdeelt hun erfenissen – ‘waarom kan zij hun niet volledig de moeite van het denken en de last van het leven besparen?’

Wynia's Week volgt ontwikkelingen die burgerrechten in Nederland ondermijnen op de voet. [Steunt u deze kritische, onafhankelijke journalistiek?](#) **Hartelijk dank!**